

Etický kodex AMRP ČR

1. Určení, terminologie

Etický kodex (dále EK) obsahuje zásady profesionálního jednání členů Asociace manželských a rodinných poradců České republiky (dále AMRP ČR), působících interně či externě jako sociální pracovníci a poradci, tj.: psychologové, psychoterapeuti, psychiatři a jiní kvalifikovaní odborníci ve státních, samosprávných či veřejných zařízeních a organizacích, a též v privátní sféře.

Členové a členky AMRP ČR jsou v EK uváděni pod označením pracovník. Náplní jejich činnosti je odborně fundovaná práce s klienty. Klientelu tvoří jedinci, partnerské dvojice a rodiny, případně další relevantní osoby. Při své činnosti vstupuje pracovník do profesních kontaktů s jinými odborníky a institucemi. V souvislostech se svou profesí může působit ve výzkumu, při prezentacích pro odbornou i laickou veřejnost, dále jako supervizor či super-vidovaný, ve výuce a ve výcvikových programech. Při všech těchto činnostech jedná v souladu s EK.

Konzultace znamená setkání pracovníka s klientem (klienty) „tváří v tvář“, jakož i kontakty telefonické, elektronické aj., vztahující se bezprostředně ke konkrétnímu případu. Pojem poradenský proces označuje souhrn všech činností a odborných intervencí realizovaných v rámci jednoho případu (iniciální rozhovor, diagnostika; individuální, párová, rodinná a skupinová setkávání; psychagogické, socio-terapeutické a psychoterapeutické postupy).

2. Obecná ustanovení

EK vychází z Listiny základních práv a svobod. Všechny profesní aktivity vykonává pracovník s nediskriminujícím respektem k osobnosti klientů bez ohledu na etnický původ, sexuální orientaci, věk a sociální zařazení.

3. Poradenský proces

3.1. Kontrakt

V iniciální fázi poradenského procesu, zahrnující obvykle jednu až dvě konzultace, klient nabídne problém, případně vyjádří svoje požadavky a očekávání. Pracovník klienta stručně a výstižně informuje o závažných okolnostech spolupráce, jmenovitě o způsobu a průběhu poradenského procesu, jakož i o alternativních přístupech a dalších relevantních okolnostech tak, aby se klient mohl informovaně rozhodovat a vyjednat vstupní poradenský kontrakt.

Kontrakt zpravidla obsahuje:

- a) zaměřenost odborné poradenské intervence;
- b) dohodu o osobách, které se přímo účastní poradenského procesu, případně budou přizvány;
- c) odhad počtu a frekvence konzultací;
- d) dohodu o výši plateb a způsobu proplácení – pokud se poradenský proces realizuje na privátní bázi
- e) kontrakt je možné v průběhu poradenského procesu upravovat, dohodnou-li se na tom obě strany

3.2. Ochrana údajů, dokumentace a osobnosti klientů

Pracovník je povinen zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, se kterými se setká při výkonu svého povolání, a to i po ukončení poradenského procesu. Toto ukládá platná legislativa (v pracovně právní, sociální i zdravotní oblasti). Klienti mohou vystupovat i anonymně bez udání osobních údajů. Výjimky z povinnosti zachovávat mlčenlivost pracovníka vyplývají ze zákona a vztahují se ke skutečnostem trestně-právní povahy a k případům řešených v režimu sociálně právní ochrany dětí v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí a zákonem o sociálních službách.

O průběhu poradenského procesu vede pracovník dokumentaci v souladu s požadavky či zvyklostmi pracoviště. Dokumentace obsahuje relevantní data a údaje, včetně záznamů o průběhu i obsahu poradenského procesu. Tato dokumentace je určena výhradně pro potřeby odborného pracovníka, případně pro statistické zpracování. Jakékoliv informace jiným osobám, úřadům či institucím – písemně i ústně – je možné podávat pouze s nepopíratelným souhlasem všech přímo zúčastněných osob.

Dokumentaci je nutné skladovat a archivovat tak, aby byla zachována maximální diskrétnost, jakož i ochrana osobních údajů v souladu s požadavky Zákona o ochraně osobních údajů č.101/2000 Sb. Pokud by měla být při konzultaci přítomna jiná osoba než pracovník, je nutné předem vyžádat klientův souhlas. Jestliže pracovník považuje přímou kooperaci druhé osoby (odborníka, ko-terapeuta) za nezbytnou a klient to i po vysvětlení zamítne, může poradce ukončit poradenský proces.

Monitorování konzultace (video, film, audio záznam), jakož i pozorování konzultace průhledným zrcadlem je možné jen s písemným svolením klienta, případně dalších přímo zúčastněných osob.

Pro účely publikování, jakož i prezentace na odborných setkáních, při výcvikových programech a výuce je možné použít monitorovaných materiálů pouze s písemným souhlasem klienta, případně dalších přímo zúčastněných osob. Souhlas je též nutný pro zveřejňování kasuistik, obsahují-li údaje umožňující identifikaci.

Tato ustanovení se netýkají analýz a reflektování poradenského procesu v rámci supervize realizované kompetentním supervizorem nebo supervizním týmem.

4. Klient – pracovník

- a) Žádoucí a profesně účinný vztah mezi klientem a pracovníkem (psychoterapeutický vztah jakožto účinná proměnná) předpokládá vzájemnou důvěru.
- b) Pracovník a klient nenavazují eroticko - sexuální kontakty.
- c) Pracovník a klient nevyžadují a neposkytují si vzájemné /proti/služby či úsluhy.
- d) V průběhu poradenského procesu se mohou vyvinout přenosové a proti-přenosové fenomény. Pokud by nabyly intenzivní a neovladané podoby, je nutné poradenský proces ukončit. Toto ukončení obvykle iniciuje pracovník po supervizní konzultaci.

5. Klient

- a) jakožto jedinec, v páru či ve skupině se účastní poradenského procesu dobrovolně, z vlastní vůle. Výjimkou je např. soudem nařízená odborná intervence, vyšetření v rámci znaleckého posudku apod..
- b) může se účastnit poradenského procesu též anonymně, případně pod pseudonymem;
- c) má právo kdykoliv přerušit či ukončit poradenský proces.

6. Pracovník

- a) si je vědom odpovědnosti, která vyplývá z možného vlivu na život druhých lidí,
- b) udržuje kontakt s vývojem oboru a respektuje nezbytnost průběžné, kvalifikované supervize,
- c) uvědomuje si a nepřekračuje hranice své odbornosti a omezuje se na postupy, v nichž má prokazatelně postačující znalosti a dovednosti,
- d) nepřijímá do péče osobu, se kterou má významný osobní či úzce příbuzenský vztah,
- e) může odmítnout klienta z kapacitních či jiných závažných důvodů. V takových případech vyjádří klientovi omluvu a nabídne alternativu,
- f) může odmítnout klienta, pokud klient trvá na zakázce, která je v rozporu s určujícími životními hodnotami a zásadami pracovníka, v případě, že pracuje odborník v režimu sociální služby toto musí být v souladu se Standardy kvality a zákonem o sociálních službách ,
- g) jestliže má pracovník osobní problémy takové podoby a intenzity, že by mohly rušivě ovlivňovat kvalitu poradenského procesu, vyhledá supervizní konzultaci, další jednání pracovníka vyplyne z doporučení supervizora, případně supervizní skupiny,
- h) v kontaktu s klienty se pracovník nevyjadřuje dehonestujícím způsobem o jiných pracovnících, a to ani v případech, kdy s jejich přístupem či postupy nesouhlasí.

7. Závěrečná ustanovení

- a) Členstvím v AMRP ČR přijímá pracovník tento EK za svůj.
- b) S existencí EK seznámí pracovník klienta v iniciální fázi poradenského procesu. Klienta též informuje o tom, že plný text EK je na požádání k dispozici.
- c) Na porušení zásad a pravidel EK může upozornit kdokoliv (dále stěžovatel) přímo pracovníka, který EK porušil či porušuje. V případě, že pracovník nezajistí nápravu nebo stěžovatel považuje porušení za závažné, může o tom informovat osobu přímo nadřízenou pracovníkovi. V případě nedostupnosti či neexistence přímo nadřízené osoby, stejně tak i v případě, že to stěžovatel uzná za vhodné či potřebné, může stěžovatel písemně a adresně informovat o porušení Etickou komisí .
- d) Jestliže Etická komise při vyřizování oprávněné stížnosti zjistí pochybení pracovníka , vyvodí z jeho jednání sankce :
 1. při méně závažném porušení Etického kodexu se pracovník klientovi písemně omluví
 2. při středně závažném porušení Etického kodexu je pracovníkovi doporučeno supervizní vedení, popř. je pracovník podmíněčně vyloučen z AMRP ČR
 3. při závažném porušení Etického kodexu je pracovník vyloučen z AMRP ČRStupeň závažnosti porušení Etického kodexu AMRPČR určuje Etická komise AMRP ČR.
- e) Jestliže Etická komise při vyřizování stížnosti zjistí, že jde o neoprávněnou stížnost , vyrozumí o tomto stěžovatele a jednoznačně vyjádří podporu pracovníkovi . V případě ,že dojde k medializaci neoprávněné stížnosti , prezidentka AMRP ČR , popř. viceprezident či předsedkyně Etické komise vystoupí jako profesní garant na podporu pracovníka .

Tento EK byl schválen Valnou hromadou AMRP ČR dne

Za členy Etické komise

PhDr. Olga Hinková , předsedkyně

Aktualizace: 11.2. 2014 , Jihlava

